

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ПЕРСОНАЛНИ ФИНАНСИ“

ЗА СПЕЦ: Финанси“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 120 ч.; в т.ч. аудиторна 9 ч.

КРЕДИТИ: 4

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	9
В Т.Ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	3
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	111
В Т.Ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	5
• САМОПОДГОТОВКА	106

Изготвили програмата:

1. ....
(Доц. д-р Людмил Найденов)

Ръководител катедра: .....
„Финанси“ (Проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Обучението по дисциплината “Персонални финанси” преследва две основни цели. На първо място, да представи нови знания за концепциите и базовите идеи чрез които съвременната икономическа теория обяснява финансовото поведение и финансовите решения на домакинствата и тяхната роля в условията на пазарно стопанство. На второ място, да осигури информацията относно естеството, динамиката и въздействието на домакинските приходи и разходи и да формира умения за управление на тяхната структура и насоченост.

Изучаването на дисциплината „Персонални финанси“ способства за допълнително конкретизиране на знанията, формирани от дисциплините “Микроикономика“ „Въведение във финансите“, „Банкови сделки“ и тяхното свеждане до ниво индивидуално българско домакинство. Същевременно осигурява завършен характер на знанията в областта на финансовата проблематика, защото общата система на финансите включва както публичните финанси и тези на фирмите, така и финансите на отделните домакинства.

Дисциплината запознава студентите с теоретичните основи на персоналните финанси, управлението на домакинските приходи, разходи (в т.ч. ежедневни разходи), спестявания и алтернативните варианти за повишаване на личното благосъстояние. Курсът акцентира върху необходимостта от изграждане на финансов план на домакинството и аргументира ползите от индивидуалното бюджетиране. Анализират се приходната и разходната страна на домакинския бюджет. Дефинират се характеристиките и факторите, обуславящи личната финансова позиция и се анализират планирането и контрола върху персоналните финанси в младежка, зряла и пенсионна възраст. Специално внимание се отделя на особеностите и динамиката на личните бюджети на българските домакинства.

Изучаването на дисциплината формира умения за изграждане и водене на личен бюджет, отчет на персоналния доход и персонален баланс (в т.ч. чрез използване на специализиран софтуер), спомага за оптимизиране и рационализиране на потребителските навици и представя нови знания в областта на потребителското поведение. Придобитите знания и умения намират приложение в ежедневната финансова практика на ниво индивидуално домакинство.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№.	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. Теоретични основи на персоналните финанси	
1.1	Понятие за персонални финанси и дефиниция на категорията „домакинство“.
1.2	Връзка и взаимодействие между структурите от реалния сектор и сектор „Домакинства“.
1.3	Връзка и взаимодействие между финансовия сектор и сектор „Домакинства“.
1.4	Връзка и взаимодействие между публичния сектор и сектор „Домакинства“.
ТЕМА 2. Финансово планиране на домакинствата	
2.1	Финансово планиране на равнище домакинство – дефиниция.
2.3	Среда на персоналното финансово планиране – икономически и персонални фактори.
2.3	Етапи на персоналното финансово планиране.
2.4	Компоненти и резултати на персоналното финансово планиране.
ТЕМА 3. Персонален баланс на домакинството	
3.1	Понятие за персонален баланс. Елементи на баланса.
3.2	Нетно богатство на домакинството и варианти за неговото нарастване.
3.3	Показатели за оценка на финансовата позиция на домакинството
ТЕМА 4. Отчет на персоналния доход на домакинството	
4.1	Отчет на персоналния доход – понятие и основни елементи.
4.2	Жизнен цикъл и персонален доход
4.3	Концептуални зависимости между отчета на персоналния доход и нетното богатство на

4.4	Финансови аспекти на професионалното развитие. Планиране на кариера.
ТЕМА 5. Управление на персоналните финанси – бюджет на домакинството	
5.1	Бюджет на домакинството – същност, характеристики.
5.2	Разходна страна на бюджета – елементи, тежест на отделните пера.
5.3	Приходна страна на бюджета – елементи, тежест на отделните пера.
5.4	Използване на софтуер за персонално бюджетиране.
ТЕМА 6. Реално и финансово богатство на българските домакинства	
6.1	Обхват на реалното и на финансовото богатство на домакинствата.
6.2	Финансов портфейл на сектор „Домакинства“ – елементи и характеристика.
6.3	Реални активи на сектор „Домакинства“ – елементи и характеристика.
6.4	Факторно въздействие върху финансовите решения на домакинството.
ТЕМА 7. Бюджети на българските домакинства	
7.1	Особености на методиката, използвана от НСИ.
7.2	Структура на домакинските бюджети в съответствие с методиката на НСИ.
7.3	Анализ на динамиката на приходната и разходната страна на домакинските бюджети.
ТЕМА 8. Ежедневни покупки на домакинствата	
8.1.	Фактори, определящи структурата и обема на ежедневните покупки.
8.2.	Покупка на стоки – особености и оптимизация.
8.3.	Покупка на услуги – особености и оптимизация
8.4	Права на потребителите – теоретичен фундамент и законодателна защита.
ТЕМА 9. Покупка на недвижим имот и покупка на личен автомобил	
9.1	Ползи и негативи от притежание на собствено жилище. Фактори, обуславящи покупката
9.2	Ползи и негативи от наем на жилище.
9.3	Ползи и негативи от притежание на собствен лек автомобил. Фактори, обуславящи
ТЕМА 10. Използване на финансови услуги, данъчно и пенсионно планиране на	
10.1	Използване на банкови услуги от домакинствата. Кредитен капацитет на домакинството.
10.2	Използване на застрахователни услуги от домакинствата.
10.3	Инвестиране на личните финансови средства.
10.4	Данъчно планиране на домакинствата
10.5	Планиране и контрол върху персоналните финанси след пенсионна възраст

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Учебни ресурси: за подготовката по дисциплината студентите могат да ползват следните учебни ресурси: мултимедийни презентации – разработени на PowerPoint и/или друг специализиран софтуер.

Учебни дейности: разписание и обратна връзка със студентите чрез форум и чат.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа	1	20
1.2	Тест	1	30
Общо за семестриален контрол:		2	0
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	
Общо за сесиен контрол:		1	61
Общо за всички форми на контрол:		3	111

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Персонални финанси“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Николова, Н., Персонални Финанси, С., 2002;
2. Близнаков, П., Семейна икономика, В., 1995;
3. Keown, J., Personal Finance, Prentice Hall, 2015;
4. Kapoor, Jack R., L. Dlabay and R. Hughes, Personal Finance, The McGraw-Hill/ Higher Education, 2011.